

VILÁGÖSSZÁG

Kolozsvár,
1946 október 16

Szerkesztőbizottság: BENEDEK MARCELL, KACSO SÁNDOR, KÓS KÁROLY
Felelős szerkesztő: BALOGH EDGÁR

Szerda
III. évfolyam, 243 szám

Megnyílt a második romániai magyar főiskola:

a kolozsvári Állami Magyar Zene- és Színművészeti Főiskola

Suciu Camil: A román-magyar együttműködés fontos jelzőköve az új főiskola megnyitása

Cioculescu Radu: Ez az iskola a román nép halála Bartók Béla munkásságáért

KOLOZSVÁR. — Ünnepe volt vasárnap Kolozsvárnak, de egyben a romániai magyarságnak is: megnyílt a második magyar nyelvű főiskola. Mint ismeretes, a Magyar Népi Szövetség kérte a művészeti minisztériumot, hogy a kolozsvári magyar Zenekonzervatóriumot, a magyar zenei és színművészeti utánpótlás biztosítása érdekében, emelje főiskolai rangra. A demokratikus Groza-kormány megértette a kívánalom szükségességét s a művészeti minisztérium ez év április 9-én a 276/1946. számú törvényrendelettel elrendelte a kolozsvári magyar zenei és színművészeti iskola felállítását.

Az új főiskola meleg, bensőséges ünnepség közepette nyitotta meg első tanévét vasárnap délután 5 órakor a főiskola dísztermében. A megnyitó ünnepségen a kormány képviselőjében megjelent Suciu Camil államtitkár, a közoktatásügyi minisztérium képviselőjében Felszeghy Ödön államtitkár, a művészeti minisztérium képviselőjében Cioculescu Radu vezérfelügyelő s velük érkezett Bukarestből Gala Galaction, a román irodalom ősz nesztora.

Újabb Dejny-Szabó Géza főiskolai tanár által előadott Bach-Organajátéka után Nagy István, a főiskola igazgatója üdvözölte a vendégeket és mondott megnyitó beszédet. Beszédében mindenképp köszönetet fejezte ki a Groza-kormánynak, Rajca volt művészeti miniszternek és Livezeanu jelenlegi művészeti miniszternek, valamint a MNSZ országos elnökségének ezért a nagyértékű támogatásért és megértésért, amellyel a kolozsvári Magyar Zene- és Színművészeti Főiskolát létrehozták.

Az új főiskola feladatai

A művészettörténetek megállapítása szerint — mondotta az iskola jelenlegi helyzetének ismertetése után Nagy István — a zene nem tartott lépést a többi művészetrel. A szobrászat, festészet magas csúcson állt már, mikor a zene még a többszólamosság és a formák homályos kezdetével kísérletezett, hogy azután nagy lendülettel bizsárra szállt a társai s ma már a művészetek között az első legyen. Azt hiszem nem túlságosan, ha azt állítjuk, hogy a jövő is a zenéjé. Ezt igazolja századunk elején a többszólamosság való visszatérése — minden szólam egyenrangú, nincs szolgái alárendeltség — minden embernek egyformán joga van az élethez, nincs elnyomó és nincs elnyomott. De igazolja ezt a létünk kor romantikájával is a színművészet s a klasszikus formákra való törekvés. A romantikus művész az önmaga lelki világát helyezte mindenek elő az iskolában, formálásában a részletért van minden s így az egész szolgálja a részt. Ezzel szemben a klasszikus művész a létező értékeinek kifejezésére törekszik, formálásában minden rész az egészért van. A művészete erkölcsi alapokon nyugszik, s a népfelnevelés erkölcsösebb jövőjéért hirdeti, s a népfelnevelés erkölcsösebb jövőjéért hirdeti, s a népfelnevelés erkölcsösebb jövőjéért hirdeti.

Ennek az irányzatnak szolgálatát tűzte fel az új főiskolának — folytatta Nagy István. — De a zenei kérdések megoldása mellett intézetünkre hárul az a nem kevés feladat is, hogy az erdélyi magyar színművészeti utánpótlásról gondoskodjunk. Legsürgősebb feladatunk tartjuk ezenkívül a nép- és főiskolai éneke- és zenei nevelés kérdéseinek megoldását, az éneklési kultúra elterjesztését és színterét kívánunk helyezni a népi kultúránkban is. Ugyanakkor mindent el kell tennünk, hogy a román testvérfőiskolákkal, elsősorban a kolozsvári román zenekonzervatóriummal kapcsolatainkat emeljük fel, s a közös művészi érdekekben erdélyi és román együttműködésünkön keresztül.

Nagy István megnyitóját Suciu Camil nemzetiségi államtitkár emelkedett szavaira.

— A román és a magyar nép évszázadok óta él együtt Erdély földjén — kezdte beszédét az államtitkár. — Nem egyszer fonódott össze a két nép története, együtt vérezték közös ügyekért, vagy azért, hogy egymást leigázhassák. Mivel a sorsa mindkettőt ehhez a földhöz köti, minden közös kérdésünk megoldásánál ennek az együttélésnek a valóságából kell kiindulni. Ezen a földön csak úgy vehetjük meg egy vajóban demokratikus élet alapját, ha az őszinte együttműködés céljából az összes akadályokat elhárítjuk. Őszinte együttműködés nélkül a román-magyar barátságra és testvériségre vonatkozó bármilyen szöveget csupán üres frázis marad. A kölcsönös bizalmatlansággal, teji múltunk annyi sötét árnyképe kísért, hogy csak a reális együttműködés és egyetértés őszinte politikája döntheti je utunkból az évszázadok folyamán köztünk emelt válságait.

— Eppen ezért vagyok eltele a román-magyar együttműködéssel kapcsolatos szövegről — mondotta. — Bármennyire hangzatosok is a testvériségről és barátságról tartott szavaink, ha alapjukat nem tények és megvalósítások képezik, csak oltóba tekinthetők, mint egy beteg testre agyított fejedelmi palást. Románok és magyarok egyaránt meg kell legyen a bátorsága ahhoz, hogy a felépítendő új demokratikus rend érdekében darabokra tépje a sebetek tartókat, csillagot mezt, hogy a gyógyító magsugarak hozzájuk férhessenek. Az őszinte együttműködés útja a legrövidebb és leggyengébb, miért ne haladnánk ezen az uton?

— Az együttműködés útjának fontos jelzőköve a Magyar Zene és Színművészeti főiskola megnyitása — szegyezte le. — Ez az intézmény egy év leforgása alatt immár a második magyar előadási nyelvű főiskola, ami bizonyítéka annak, hogy a Groza-kor-

mány, minden nehézség ellenére, konkrét megvalósítások útján viszi előbbre az együttélés népek közötti megbékülését. A Groza-kormány Románia magyar anyanyelvű lakosságának tényleges és komoly szükségletét elégíti ki, lehetővé téve azt, hogy sajátos művészetét továbbfejlessze és szakképzett művészek és tanárok útján sugározza szét a széles népi rétegek felé. Őszinte szívvel eredményes munkát kívánok a kormány nevében az intézet tantestületének és növendékeinek és kívánom, hogy a jövő nemzedéket az őszinte együttműködés szellemében nevelje. Bizonyítsák be ezáltal, hogy ez az iskola nem csak gyermeke, hanem erős bástyája is az őszinte együttműködésnek — fejezte be beszédét a közönség lelkes ünneplése közepette a nemzetiségi államtitkár.

Felszeghy Ödön dr. közoktatásügyi államtitkár a közoktatásügyi minisztérium üdvözlését hozta a második magyar főiskola megnyitására. Mélyenszántó beszédében ismertette a demokrácia iskolapolitika, valamint az anyanyelven történő oktatás jelentőségét a népek összehozásában és kibékítésében. Ezzel kapcsolatban rámutatott azokra a nagy eredményekre, amiket a demokratikus Groza-kormány és a Magyar Népi Szövetség e téren eddig megvalósított.

— Örömmel állapíthatjuk meg — mondotta Felszeghy Ödön dr. államtitkár — hogy a nemzetnevelésügyi minisztériumnak e téren felmutatott eredményeit és példáját fokozatosan a többi minisztériumok is követik. Legejsőbbek éppen a művészeti minisztérium, amely lehetővé tette ennek a főiskolának a létrehozását.

Az elért iskolai eredmények ismertetése során Felszeghy Ödön dr. az egybegyűlt közönség lelkes tapsa közepette méltatta Groza Péter miniszterelnök, Rajca és Livezeanu művészeti miniszterek, Cioculescu művészeti vezérfelügyelő, Suciu Camil nemzetiségi vezértitkár és a MNSZ megértését és támogatását, amellyel a magyar iskolák és nevelési kérdések rendezését elősegítették.

Groza Péter üzenete

Bukarestből való elfojetemkor — mondotta a végül Felszeghy Ödön dr. — Groza Péter miniszterelnök jelkemre kötötte, közzöljük a zeneművészeti főiskola tanáraival és tanulóival, hogy szívből örül az iskola megnyitásának. Amint mondotta, Tompa Mihálynak, a nagy magyar költőnek szavainak üzen az új magyar zeneművészeti főiskolának: „Fiatom, csak énekeljétek!” — fejezte be beszédét Felszeghy Ödön dr. a közönség meleg ünneplése közepette.

A művészeti minisztérium nevében Cioculescu Radu vezérfelügyelő mondott beszédet, méltatva a magyar zeneművészeti főiskola megnyitásának jelentőségét. Beszédében kifejezte a tanári kar besorolásra, megemlítette, hogy ez egyike legszébb pillanatainak tartja azt, hogy ő, az egykori kolozsvári román diák, aki annyiszor gyönyörködött

dött a nagy magyar művész, Poór Lili játékában, maga tehető javaslatot a művészeti miniszternek a kiváló művész be-sorolására. Rámutatott a továbbiakra arra, hogy a román kultúra és a zeneművészet sokat köszönhet a magyar művészetnek, különösen a világhírű Bartók Béának, aki olyan nagy gondokkal s olyan tökéletesen gyűjtötte össze és dolgozta fel a román nép dalait.

— Ez az iskola — mondotta Cioculescu Radu vezérfelügyelő — a román nép halála Bartók Béla munkásságáért.

Beszéd végén abbéli kívánságának adott kifejezést, hogy a Magyar Zeneművészeti és Színművészeti főiskola 25 éves jubileumán is részt vehessen.

A kolozsvári román zenekonzervatórium közönségét Pavel Gheorghe igazgató foglalta.

csolta. Kifejezésre juttatta azt a kívánságot, hogy a két főiskola szoros együttműködésére révén minél hathatósabban szolgálhassák a két nép kibékítését.

A zeneművészeti főiskola megindulását a művészeti vezérfelügyelő nevében Szentimrei Jenő üdvözölte, rámutatván arra, hogy ez a főiskola a MNSZ és a Groza-kormány együttműködésének a Bolyai Tudományegyetem, az Állami Magyar Színház után a harmadik nagy alkotása. Olyan alkotások, amelyek nélkül a magyar szellemi és művészeti élet nem tudna lélegzethez se jutni.

A román-magyar együttműködés új órhelye

Az új főiskolát a MNSZ központja nevében Balogh Edgár üdvözölte.

— A Groza-kormány és a Magyar Népi Szövetség közös és következetes nemzetiségpolitikájának — mondotta — sikerült megteremtene a művészetek eme új műhelyét. Kérem a kormány és a hatóságok megjelent képviselőit, Suciu Camil, Szentimrei Jenő, Cioculescu Radu és Felszeghy Ödön urakat, hogy támogassák a kormányt a magyar nép haláláért és elismerésért, ezért a megértésért, amellyel ősi kultúránk ügyét fektették és a román-magyar együttműködés újabb órhelyét felépíteni segítettek.

Balogh Edgár ezután visszautasította azt a feljegyzést, mintha a romániai magyarság még eljárnék gazdasági és közigazgatási kérdéseit közepette fényűzés lett volna a magyar zeneművészeti főiskolai művelésének sürgetése.

— A zeneművészet ápolása is — mondotta — társadalompolitikai kérdés. Erzegetés és áphazafias, a magyar nép sajátos dalainak idegen nótákká és indulókká uszítottak magyarokat a románság ellen és vittek meghalni Voronyezs ajá s ne fejedjük el azt sem, hogy a kisebbségi világ kulturális rendszerében a magyar zenei anyanyelv elrablása az óvodákban szintén művészetpolitika volt, a sovány művészetpolitika. A magyar nép dalainak meghamisításával vagy elfojtásával szemben ma a demokrácia az igazi mély és magas népi művészet ápolását, Bartók Béla és Kodály Zoltán legsajátosabban magyar és legőszintebben emberi művészetének őrzését és fejlesztését teszi lehetővé.

Beszédét a MNSZ szószólója így folytatta:

— A nyugati dalkultúrát uraságoktól levett foszjányainak gyarmati árja helyett, amely ugyanazzal a hazug daljannal egymás ellen tudja ingerelni az itt élő népet, fejlesszük ki sajátos kelet-európai magyar és román zenekincsünket, hogy teljes szellemi függetlenségben egymásra találhassunk — fejezte be beszédét Balogh Edgár.

Balogh Edgár beszéde után Kicsi Béla dr. az egyesületi zenekonzervatórium igazgatója nevében üdvözölte az új zeneművészeti főiskolát, majd a főiskola női kórusa Bartók, darabokat adott elő Nagy István igazgató vezényletével, mintegy mutatva azt az utat, amelyen az új főiskolánk járn kíván.

Közoktatásügyi államtitkárrá nevezték ki Felszeghy Ödön dr-t, a Magyar Népi Szövetség központi tanügyi bizottságának elnökéül

BUKAREST. — A Magyar Népi Szövetség bukaresti irodája közli: A hivatalos lap október 9-iki száma közli azt a miniszteri rendeletet, amely Felszeghy Ödön dr-t, a kolozsvári állami magyar tanítóképző igazgatóját, a MNSZ központi tanügyi bizottságának elnökéül, a kiváló fiatal tudóst a közoktatásügyi minisztériumban államtitkárrá nevezi ki.

Felszeghy Ödön dr. államtitkári kinevezése újabb bizonyítéka a Groza-kormány demokratikus nemzetiségi politikájának. Egyben egyik legszebb eredménye a román és a magyar demokrácia bensőséges együttműködésének is. Az első magyar államtitkár kinevezését emellett a romániai magyarság annál is nagyobb megelégedéssel veszi tudomásul, mert Felszeghy Ödön személyében egy kiváló fiatal tudóst, a romániai magyar demokrácia egyik kemény harcosa került magas állami pozícióba, olyan személy, aki a MNSZ tanügyi bizottságának az életről eddig is rendkívül sokat tett a romániai magyarság iskolai kérdéseinek rendezéséért.

A Magyar Népi Szövetség elnökségének távirata Groza Péter miniszterelnökhöz

KOLOZSVAR. — A Magyar Népi Szövetség országos elnöksége hétfőn a következő táviratot intézte Groza Péter miniszterelnökhöz:

Groza Péter miniszterelnök urnak
Bukarest.

A Magyar Népi Szövetség országos elnöksége köszönetét fejezi ki miniszterelnök urnak és kormányának azért a megértő politikájáért, amellyel lehetővé tette, hogy a Csiki Magánjavak Csiki

vármegye népének tulajdonába jussanak vissza.

A kolozsvári Magyar Zene és Színművészeti Főiskola megnyitása alkalmával ugyancsak köszönetünket fejezzük ki a második magyar főiskola létrehozásáért.

Amikor miniszterelnök urnak és kormányának a fenti megvalósításokért köszönetünket fejezzük ki, egyben kérjük további szíves támogatásukat, hogy a folyamatban lévő jogi természetű ké-

réseink is mielőbb megoldódjanak.

A fenti tények fő bizonyítékai annak, hogy a román és magyar demokrácia együttműködése és közös eljövendője, a nemzetközi reakció hazai ügyeinek a megsemmisítéséig alapján az ország magyarságának kívánalmaj lépésről-lépésre teljesülnek.

Kolozsvár, 1946. évi október 14.

KURKÓ GYARFAS,
elnök.

Huszezer nő vonul fel a kolozsvári női nagygyűlésre

KOLOZSVAR. — A nők szerdai választási nagygyűlése Kolozsvár valamennyi demokrácia szervezeti megerősítését, a női nagygyűlés megerősítése és folytatása annak a küzdelemnek, amit a párti világkongresszuson a Demokrata Nők Szövetségének megalakulásakor 80 millió asszony képviselői vállaltak.

A Szaktanács hétfőn reggel rendkívüli ülésén értekezletet hívott egybe, melyen megbeszéltek, hogy a szervezeti munkáknak is résztvesznek ezen a gyűlésen.

Románia történelmében ez az első női nagygyűlés. Az asszonyok nagy tábora

születésre és iskolai végzettségre való tekintet nélkül, földművelésasszonytól az értelmiségiekig most még fokozottabb munkájával kapcsolódnak be az ország újjáépítésébe a férfiak oldalán. Felvonulnak falvaink asszonyai is, hogy az ünnepélyes külsőségek között megtartandó gyűlésen részt vállaljanak ők is a munkában.

Ezen délutánon Kolozsvár minden utcája zárva tart. Az utcákban már két óralyer abbahagyják a nők a munkát és csoportosan vonulnak fel munkahelyeik szerinti zászlókat, jezsavass táblákat vitve. A gyűlés alkalmából a gyári zenekarok térzenéznek.

Az iskolák növendékei, a napközi otthonok lakói is felvonulnak, jelenléttükkel figyelemre az anyákat, hogy a gyermekeik jövőjét biztosító tartós békére szavazzanak, nem pedig egy újabb pusztító háborúra.

A Nők Demokrata Szövetségének hívó szava minden női lélekben erős visszhangra talált. Az eddigi megmozdulások szerint huszezer nő vesz részt a szerdai nagygyűlésen, amelyet jó idő esetén a Szabadság-téren, rossz idő esetén pedig a Diákház nagytermében tartanak meg. Minden nőeseményünk megjelenését várjuk.

A békeértekezlet gazdasági határozatai a külföldi nemzetközi tőke uralmát biztosítják a Balkánon — állapította meg a moszkvai rádió

A Szovjetunió megengedhetlennel tartja e módszer alkalmazását
a kisállamokkal szemben — mondotta Molotov

PARIS. A békeértekezlet ülése gyors egymásutánban szavazta meg a volt csatlós-államokkal kötendő békeszerződéseket.

— Az angolok és az amerikaiak — mondta a moszkvai rádió hírmagyarázója — a teljes létes Romániával kapcsolatos határozatokról gépiesen szavaznak és egy sereg olyan szakaszi fogadtatást el, amelyek semmibe se veszik a kis országok szuverenitását. Ilyen szakasz az is, amely elsőbbségi jogot biztosít minden téren az Egyesült Nemzeteknek a volt csatlósállamokkal szemben. Ezek a határozatok egyáltalán nem felelnek meg a balkáni államok érdekeinek, mert ezek a döntések csak az idegen tőke egyeduralmát biztosítják Európa e részén. Ezek a határozatok csak az angol-ázsiai pénzmágnásoknak felelnek meg.

— Az imperialista körök — folytatta a hírmagyarázó — meg akarják félemlíteni azokat az országokat, amelyek a festszabadságunk után a demokrácia útján indulnak el.

Végül a moszkvai rádió hírmagyarázója

rámutatott arra, hogy Manu és Brailanu pártja örömmel fogadta a Romániát sújtó szakaszokat.

„Három nap alatt a gazdasági rabság láncait kovácsolták Magyarországot testére“

Csak nemrég hosszasan foglalkoztunk azokkal a szörnyű terhelkekkel, amelyekkel az angolszászok a békeértekezleten Magyarországot sújtották. Az angolszász szavazógépezet Magyarországot meghallgatása nélkül döntött az országról.

— A magyar békeküldöttség — írta Gyöngyösi János külügyminiszter a bizottsághoz intézett egyik levelében — felelőssége teljes tudatában hangsúlyozza, hogy az ország gazdasági teherbíróképességének figyelmen kívül hagyása azzal a következménnyel fog járni, hogy az ország tápraállása lehetetlenné válik és Magyarország az államcsőlyt nyomor országává lesz.

A Magyarországot sújtó gazdasági szakaszokól a „Szabad Nép“ című budapesti lap így ír:

— A szavazatarány majd minden esetben 8:5 volt Magyarország ellen. Mellette szavazott a Szovjetunió, Fehéroroszország, Ukrajna, Jugoszlávia és időnkint Csehszlovákia. Ellene Anglia, Amerika, Francia-

ország és a tengerentúli angol dominiumok. Ezzel a szavazógépezettel az ország meghallgatása nélkül három nap alatt a gazdasági rabság láncait kovácsolták Magyarországot testére.

Molotov beszéde

Rövid jelentés alapján hiányosan számoltunk be arról a beszédéről, amellyel Molotov az angolszász követelések ellen fordult. A beszédnek annál is inkább nagy jelentősége van, minthogy annak jövőbeni hatását egyáltalán nem a szavazógépezet „sikere“ méri.

— Akad-e olyan ember — mondta a többek között Molotov —, aki észre ne venné azt, hogy ha az ugynevezett „egyenlő feltételek“ örve alatt a kis népek nemzeti termelése versenyezni volna kénytelen az angol és amerikai iparral, akkor ezek nemzeti függetlenségéből semmi sem maradna? Vajjon nem világos-e, hogy az „egyenlő feltételek“ minden korlátozás nélküli alkalmazása a gyakorlatban a kis államok gazdasági rabsá-

gát jelentené? Vajjon nem jelentené-e az, hogy ezek az országok a gazdag bankok és vállalatok akaratának volnának alávetve? Nem azt jelentené-e ez, hogy a kis államok a hatalmas trösztöknek és az idegen monopóliumoknak lennének alávetve? Ez volt-e hát a mi célunk, amikor a fasiszta előzések ellen harcoltunk, mikor a hitlerista és a japán imperializmus ellen fegyvert fogtunk?

— Nem nehéz megérteni — hangzott a válasz —, hogy ha az amerikai tőkének szabadkeze biztosítanak a kis, lerombozott és a háború által meggyújtott országokban, és ezek az „egyenlő feltételek“ elevenek védőként léphetnek fel, felvásárolják a helyi ipart és kiszámíthatják az összes román, jugoszláv és a többi államok legjelentősebb vállalatait és ural lesznek ezeknek az országoknak.

— Lehet, hogy Angliának és Amerikának megfélemlen az ilyen eljárás, de a Szovjetunió nem lehet egy véleményen ebben az ügyben velük. A Szovjetunió megengedhetlennel tartja e módszer alkalmazását a kisállamokkal szemben. Nem fogjuk megengedni azoknak a nagyhatalmaknak, amelyeknek ma sok dollárjuk vagy fontjuk van, hogy akaratukat rákényszerítsék más államokra, függetlenül attól, hogy mit akarnak és kitől akarnak bármit is. Ennek a politikának nem lehetnek jó eredményei és mindenképpen más nagy és kis hatalmak megjelenéséhez fog utközöni.

— A Szovjetunió és még több más állam, sokaság fog egyetértően a nemzetközi életben alkalmazott ilyenfajta módszerekkel.

Az alkotmány módosítása mellett döntött a francia nép

PARIS. — A Rador jelentése szerint a francia nép elfogadta az új alkotmánytervezetet. Közel 9 millió szavazatot adtak le az alkotmány demokratikus megváltoztatása mellett és majdnem 8 millió ellene. Így az alkotmány sorsát 1 milliónál több szavazat döntötte el. Párisban 700.000-en szavaztak az alkotmányreform mellett és 300.000-en ellene. A népszavazás a legnagyobb rendben folyt le. A szavazók 31 százaléka tartózkodott a szavazástól.

A képviselőválasztások november 10-én, az elnökválasztás pedig valószínűleg december elején lesz.

Ugy tudják, hogy a közeli hátréplő szavazó azért nem adta le szavazatát, mert De Gaulle tábornok és a kormány közötti fejmerült nézeteltérések rendkívül megzavarták a tömegeket, amelyek nem tudtak teljes egészükben eligazodni: érzelmeiket, vagy az ellenállás mozgalmában nagy tisztelgetést szerzett De Gaulle nyilvánvalóan demokratatelen eljárástól tevényt magukévé? De Gaulle ugyanis az alkotmánymódosítás ellen foglalt állást.

A görög kormányveszélyek törőgesen szöknek át a partizánokhoz

ATHEN. — A Caldaris-kormány katonái és tisztjei — athéni jelentés szerint — tömegesen szöknek át a hegyekben harcoló partizánokhoz. A görög katonai bíróságok egymás után hoznak ítéletet azok ellen a tisztak és katonák ellen, akik megtagadják a parancsot és nem hajlandók testvéreikre löni.

Ertesítés.

Alulírott „Allant“ Bukarest, Italiana-utca 16 és S. A. R. „Odol“ Bukarest, Apostol Margarit-utca 30 cégek tudomására adják a revőközönségnek, hogy miután a Legfelsőbb Semmitőszék 862/1946 VII. 13 ítéletével a „David Oxigen Borax“ készítmények gyártása végleg a S. A. R. „Odol“ tulajdonában marad, így azt az „Allant“ cég nem gyárthatja, hanem csak az S. A. R. „Odol“ cég Bukarest.

S. A. R. „Odol“
Bukarest,
Apostol Margarit-utca 30.

„Allant“
Bukarest,
Italiana-utca 16.

**Butor,
szőnyeg, írógép**
és egyéb értéktárgyak vétele,
eladása.
„UNICOM“
Kossuth Lajos-utca 10. Telef. 503.

„FIDES“
Schiessel Rikárd
adóügyi és könyvelési irodája
Augustus 23-utca 10 szám.
Vállalja vállalatok könyvelését,
adóügyeit és megszervezését.

ROYAL-mozgó!
Ma és a következő napokon!
Magyar film!
Műsoron kívül új hirdető.
Kezdele 3, 5, 7 és 9 órákor.
Vasárnap délelőtt 11 órákor
matiné. — Jegyélvétel délelőtt
10-11-ig, délután 2-9-ig. Tel. 2.

FUTONOMOK
Főszerepben:
ILOSVRI KATALIN és HIDVEGHY VALÉRIA
gyönyörű alakítása!

Kolozsvár, Kiskapus, Mezőkeszű, Magyarokpus, Dicsőtelepi: Erővel folynak a választási harc előkészületei

KOLOZSVAR. — Az országsszerre egyre nagyobb választási előkészületekből a magyarországi magyarság is nap mint nap részesül. Egyre többen értik meg a Magyar Népi Szövetség céljait és kapcsolódnak annak munkájához. A Magyar Népi Szövetség céljait és kapcsolódnak annak munkájához. A Magyar Népi Szövetség céljait és kapcsolódnak annak munkájához.

... Csikó Béla hívó szavára a község... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc...

... Csikó Béla hívó szavára a község... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc...

... Csikó Béla hívó szavára a község... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc... Csikó Béla felszólalása a választási harc...

Dolgozik a tanügyi bábszínház

A Magyar Népi Szövetség Nőbizottsága nagy sikerrel gyermekdelutánt rendezett a Kund vezér-utcai óvoda gyermekszereplőivel (s a tanügyi bábszínházcsoporthoz) közreműködésével. A Farkas-utcai színház nagyterme zsúfolásig megtelt a gyerekekkel, feszült izgalommal várták az előadás megkezdését. A delután csúcspontját a „Ludas Matyi“ bemutatása jelentette.

Ífjúsági nap Mezőkeszűn

A választási előkészületekben a kolozsvári ifjúság is kivette vasárnap a részét. Ifjúsági napot rendezte Mezőkeszű községben. A községet és ifjúságát kolozsvári ifjúsági vezetők látogatták meg, így Szabó István, Dobos László dr., Nagy Pál és Lukács Ferenc. Mezőkeszű ifjúságának felelőse, Korödi Lajos igazgató-tanító melege szavalkal üdvözölte a vendégeket, majd Kun Árpád református lelkész szölkött az ifjúsági nap résztvevőjéhez.

Magyarokpus — Fegyver

Magyarokpuson a Magyar Népi Szövetség vasárnapi gyűlése gyakorlati eredménnyel járt. A magyar ifjak a választási harcot azzal vették részt, hogy Magyarokpus utcáira, falaira és kerítésére a Magyar Népi Szövetség jelét festették. A gyűlésen Csikó János és dr. Illés Endre közreműködésével záloga Kiskapuson a demokráciáért és magyarságért harcolunk győzelmenek.

Az egyenlőség jelével

Szabó István az MNSz-ről beszélt s kiemelte, hogy az ifjúságnak tudni kell, hogy milyen felelősséget hordoz magában. — A demokrácia győzelme számunkra lét és nemlet kérdése.

Házról-házra kell járni

A biharmegyei választási előkészületek sorrendjében nagy jelentőségű a nagyváradi és bihari ifjúságnak a Magyar Népi Szövetség nagyváradi székházában tartott értekezlete. Az értekezleten elsősorban a Magyar Népi Szövetség ifjúsági szervezetének a kérdéseit dolgozták fel, de behatóan foglalkoztak a választással kapcsolatos ifjúsági tennivalókkal is. Zsuzsanna András megyei ifjúsági vezető beszámolója során az eddig végzett munka jelentőségét méltatva, hangsúlyozta azonban, hogy különösen most, a választások előtt, minden magyar ifjunak ki kell vonnia részét a magyar tömegek felvilágosítását célzó munkából. Házról-házra járva kell felvilágosítani minden magyar embert a közelgő választás aorsdöntő jelentőségéről.

Kiss Kelemen két csatlósa tagadja: a kézdívásárhelyi gyász- Az eredeti levél bizonyítja: szavazatokat akartak szállításítani Bratianunak

KOLOZSVAR. — Négy hétrel ezelött beszámoltunk a „Világosság“-ban egy kézdívásárhelyi kis renegát csoport politikai hajlandóságáról. Ezek az áruló magyarok pénzért arra vállalkoztak, hogy Háromszék megyében megszervezzék a Bratianu-féle liberális pártot és székely szervezeteket szállítsanak annak a „történelmi“ klikknek, amely éppen a székelyek letelepítését illette ki célul, mint „nemzeti politikájának“ végrehajtását.

amiért a bünvádi feljelentést meg is tették. A bünvádi feljelentés „alátámasztására“ kénytelenek vagyunk a főnökükhöz intézett románnyelvű levél eredetijének utolsó részét közölni. Ez a kis részlet is rávilágít a székelyföldi reakciós mesterkedésekre igazi lényegre s arra is, hogy a két fegyveres: Mánya Endre és Régeni Zoltán kézdívásárhelyi lakosok, politikai szereplők hiven, nem riadnak vissza a hazudozástól sem, sőt letagadva mindent, még „bünvádi eljárásról“ fecsegnék.

Kiss Kelemen és Bratianu-bérene társainak áruló tevékenységét lelepleztük. A cikk megjelenése után néhány nappal ezek a gyászritócék íjédt arccal jelentkeztek a MNSz háromszék megyei szervezeténei és bünbándóan jelentették ki, hogy ök az egész „liberális szervezkedést“ nem komolyan gondolták. Bevallották, hogy valóban pénzigéreknek ellenében akarták „történelmi“ pártot szervezni, de a szavazatukat — állításuk szerint — maguk sem adták volna a liberálisokra. Végül kértek a szervezetet, hogy rehabilitálja őket, mert leleplezésük következtében a magyar nép hajlottságának vannak kitéve. A társaság két tagja: Mánya Endre és Régeni Zoltán azonban nem elégedett meg ezzel a kéréssel, hanem fenyegető hangú levelet intézett a cikk írójához, amelyben többek között azt is kijelentik, hogy Kiss Kelemen urral semmiféle közösséget nem vállalnak. Azt is állítják, hogy a cikkben idézett levél aláírásai hamisítványok, tenné, ha csendeszen visszavonulna és igyekezne jóvá tenni ezt a bünét, amit Felsőháromszék népe ellen elkövetett.

... a két fegyveres: Mánya Endre és Régeni Zoltán kézdívásárhelyi lakosok, politikai szereplők hiven, nem riadnak vissza a hazudozástól sem, sőt letagadva mindent, még „bünvádi eljárásról“ fecsegnék. Ime, az eredeti levél befejező része:

... tenné, ha csendeszen visszavonulna és igyekezne jóvá tenni ezt a bünét, amit Felsőháromszék népe ellen elkövetett. (1. g.)

Nőgyógyászok figyelem!

... 4 m tükörfallal, ... modern burákkal és gáz vízmelegítővel eladó.

Cím: Kövespad-utca 59 szám.

Autóbusz indult

Kolozsvár — Jorda — Marosiudas — Marosvásárhely

... tele minden reggel 6 órakor és delután 3 órakor a főposta mögötti autobuszállomásra.

Jegyelővétel ugyanott.

HIREK

VILAGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja.

Kolozsvári szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassai-utca 7. Távfeszély 258.

Sajátos erdélyi

szellemi, építészeti és gazdasági problémákat állított az „UTUNK” legújabb száma tartalma középpontjába. Kós Károly az erdélyi falusi építkezésről közöl cikket. Veres Pál országrészünk gazdasági feladatairól ír s ennek során rendkívül érdekes adatokat közöl az újjáépítési munkával kapcsolatban Szántó György pedig Jancu Avram tragédiáját esetlelti írói eszközökkel s a dunavölgyi összefogás történelmi tárlatát tárja fel.

Az irodalmi egység gondolatához kapcsolódó közös demokratikus világnézet problémáját Gaál Gábor veti fel a lap vezető cikkében. Ugyancsak vezető helyen közli a lap írónknak Románia népéhez intézett felhívását.

A szépirodalmi részből kiemelkedik Benedek Marcell finom művészettel megalkotott novellája. Szépprózával szerepel még Söni Pál és Laer József, míg a színes karcolatok műfaját Kakassy Endre, Marlon Lili és Anavi Adám írásai képviselik.

Szabédi László, Létay Lajos, Gréda József és Eárdos Artúr eredeti verssel szerepel, míg Jékely Zoltán Apollinair híres háborus levelének fordítását közli.

Sok olvasója lesz bizonyára Garázd Péter színházi cikkének, hasonlóképpen a lap új vitalanának is, amely „Igen és nem” cím alatt ezúttal Vita Zsigmond, Méliusz József és Kisbán Miklós polemikus írásait gyűjti egybe. Kivételesen gazdag ezúttal az „Együtt élünk” rovat is.

Déznyai Viktor urbanisztikai kérdésekkel foglalkozik. Fikl László a megújuló filozófiáról ír, Salamon László pedig az európai filozófusok Svájcban tartott kongresszusával kapcsolatban Ortega y Gasset bölcselétének politikai hátterét világítja meg.

Méliusz József „A párisi döntés után” címmel ír nagyszabású nemzetiségpolitikai összefoglalót, míg Asztóczy János Danzig és Triest kérdését állítja párhuzamba új világpolitikai szemléjében.

Kiss Tibor a belső demokratikus átalakulás eredményeit méri fel.

Művészi rajzokkal Gy. Szabó Béla, Mraós I. Pál és Ince János szerepelnek.

A tartalomban és technikai kiállításában egyre fejlődő lap kapható minden újságárussnál.

A KOLOSZVARI SZAKSZERVEZETI TANÁCS összehívta értekezletét, tart ma, kedden délután 5 órakor a Vasmunkás Otthonban (Fejedelm-utca 17), amelyen az összes szakszervezeti, vezetőségi, üzemi bizottsági tagok és bizalmiak megkezdése kötelező.

A MŰVÉSZEK, ÍRÓK, ÚJSÁGIROK SZAKSZERVEZETÉNEK FELHÍVÁSA. A művészek, írók, újságírók vegyes szakszervezetének titkársága felhívja az alosztályos vezetőségi tagjait, hogy ma, október 15-én délután 4 órakor a Balceacu Athenaeum Jókai-utca 2, II. emeleti helyiségében megtartandó értekezleten föltétlenül jelenjenek meg. A napirend legfontosabb pontja beszámoló a bukaresti kongressusról.

SZERDAI NAPOKON ADJA KI A RENDŐRSÉG A RENDEZVÉNYEK ENGEDÉLYÉT. A Szakszervezeti Tanács kulturális tevékenységének központi szerve, a Rendőrség, a Szakszervezeti Tanács, a pénzügyigazgatóság, az Írók Szövetsége és a zenészek megbízottjai értekezletet tartottak, melyen az alábbi határozatot hozták: Táncmulatságra, kulturális ünnepségekre, engedélyt a hétnél egy napján, szerdán reggel 8 és 9 óra között a rendőrkaszárnya 9 számú szobájában adnak ki, ahol ezen a napon képviseltetik magukat az illetékesek. Ezzel megakadályozzák a közönséget attól, hogy az engedélyek megszerzéséért ropokat töltsenek el szaladgálással.

FELHÍVÁS AZ IPAROS NŐKHOZ. A víz- és villanyszerelő kisiparosok szakszervezetének női csoportja felkéri az iparosnőket, hogy a szerdai nagygyűlésen okvetlenül vegyenek részt. Gyűlés kezdés a Karolyina-téri székház előtt délután 2 órakor.

KEPZŐMŰVÉSEK FIGYELMBE! Szerdán, október 15-én délután 4 órakor a Művészek, Írók, Újságírók Vegyes Szakszervezetének képzőművész csoportja rendkívül gyűlést tart a rólatéri Műcsarnokban, a kiállítás terében. A rendkívül gyűlésen minden önkéntes tag legyen jelen!

Nem a rendőrség, hanem a polgármesteri hivatal rendel ki Kolozsváron lakásügyekben a karhatalmat

KOLOZSVAR. — A kolozsvári rendőrség közigazgatási ügyosztálya az érdekeltek tudomására hozza, hogy azok részére, akik a lakásbirtoklásról beszámolókat utalványt (lakásutalványt, rekvirálójegyet) kaptak, vagy akiknek kitéleptését rendelték el, azok részére a végrehajtáshoz szükséges hatósági közeget a város polgármesteri hivatala adja a lakáshivatal úján. A központi

rendőrség a lakáshivatalhoz egy rendőrségi osztályt hozta, aki úgy a beszámolóknál, mint a kitéleptésnél a karhatalmat kiadja.

Ellenőri tanfolyamot rendez a „Kaláka” Szövetkezeti Központ

MAROSVÁSARHELY. — A marosvásárhelyi „Kaláka” Erdélyi Népi Szövetkezetek Központja az ellenőri kar kiegészítésére ellenőri tanfolyam tartását vette tervbe. A tanfolyamon való részvételre pályázhatnak 21—28 éves, legalább a középiskola legfelső osztályát elvégzett, katonaviselt, a román nyelvet kifogástalanul bíró, büntetlen előéletű román állampolgárok. Javadalmazás: a körülbélű 3 hónapos kiképzési idő

alatti napi 10.000 lej tanulmányi segély és a hivatalos utköltések megtérítése, sikeres vizsga után a körvezető-ellenőrök részére megállapított fizetés és nyugdíj jogosultság. Sajátkezzeleg írt és részletes adatokkal ajátásmaszított pályázati kérelmek október 22-ig az igazgatósághoz (Federatia de Coop. „Kaláka” Targu-Mures, Str. Principele Carol No. 8) küldendők. Saját költségén történő személyes jelentkezés előnyös.

Vámmentesen hozhatók be Romániába a személyes használatra szánt ruhaneműk, élelmiszerek és traktorok

KOLOZSVAR. — A kolozsvári vámhivatal az érdekeltek tudomására hozza, hogy a pénzügyminisztérium engedélyével 1947. évi március 31-ig mindennemű behozatali engedély nélkül és vámmentesen hozhatók be külföldről postai csomagok, amelyekben jesti szükségleti cikkeket, ruhaneműt, cipőt — akár újat, akár használtat — ingyenesen küldenek magán személyeknek, tehát nem kereskedőknek, saját személyes használatukra.

nyerne, hogy a küldemény címzettje a csomag tartalmát kereskedelmi forgalomba bocsájtja, tehát árusítja, megvonták tőle a fentemlített kedvezményeket, megfizetik vele a behozatali engedély díját és igényeini fogják tőle a behozatali engedélyt is.

Hasonlóképpen behozatali engedély nélkül, de kijelöltek 7000 lej vámmenték mellett hozhatók be az olyan csomagok, amelyeket magán személyeknek — tehát nem kereskedőknek — ingyen küldenek saját személyes használatra és amelyek élelmiszeri tartalmazzak. Ezek a küldemények a raktárdíj alól is mentesek.

A kolozsvári vámhivatal egyidejűleg az érdekeltek tudomására hozza, hogy az 1946. évi szeptember 2-án kelt 2638. számú rendelet értelmében bármilyen fajta traktor-kerekekkel vagy sínekkel, a vám-tarifája 1222. számú szakaszában megjelölt felszereléssel együtt azzal a kedvezmény-nyel hozhatók be Romániába, hogy csak 0.50 százalékos ártékilleték (ad valóeram) fizetendő, amelyet az elváromást végző vámhivatalnál kell kifizetni a számla értékösszege után. A traktorok külön behozatali engedély nélkül importálhatók Romániába.

Abban az esetben, ha megállapítást

A GRAFIKAI MUNKÁSOK ELLÁTÓ-SZERVE ma, kedden délután 3 óráig tagjai és azok családtagjai részére 60—60 deka kenyert oszt. Kérjük az üzemeiket, hogy a kenyér árát még a délelőtti folyamán fizessék be.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KOLOSZVARI ÖSSZEJÖVETELÉNEK. A Magyar Népi Szövetség valójában, október 20-án délután 4 órai kezdettel a Zsigmond király-utcai kulturális házban szűkei mulatságot rendez, melyre mindenkit szeretettel vár. — A Magyar Népi Szövetség szerdán este 7 órai kezdettel taggyűlést tart a kerékdombi Haladó Ifjúsági színházban a Serban Cantacuzino-utca felől halra lakó magyarok részére. — A Magyar Népi Szövetség csütörtökön este 7 órai kezdettel az Iriztelepi 9. számú átami iskola termében taggyűlést tart a Serban Constantin-utca felől jobbra lakó magyarok számára.

(*) HALALOZÁS. Nagy István megyei nyugdíjas október 13-án meghalt. Temetése ma, kedden délután 3 órakor a köztemető hajótasházából lesz.

OSZTÁLYISMÉLTÉSRE UTASÍTOTT TANULÓK ÚJRAVIZSGÁZTATÁSA. A kolozsvári Magyar Tankerületi Felügyelőség közli az érdekeltekkel, hogy a nemzetnevelési miniszter 369.259—1946 számú rendeletével megengedte azt, hogy azokat a tanulmányi, akik szeptember hónapban megtartott javítóvizsgálatok során egy tárgyból megbukáltak s így osztályisméltésre utasítottak, újra lehessen vizsgáztatni. Ilyen újravizsgáztatásokról a középiskolák október 20-ig hajthatnak végre.

FELHÍVÁS A BÉRLŐKHOZ. A Szakszervezeti Tanács, egyetértésben a Házfelügyelők szakszervezetével, újból felhívja az összes bérlőket (üzletbérlőket is), hogy az 1946. június 9-én jegyzőkönyvben megállapított házmesteri díjakat fizessék ki. A jegyzőkönyv a bérlői összeg után 20 százalékos házmesteri díjat állapít meg. Ezt a felhívást, különösen az értekezletre szóló felhívást, kérjük egyeztetni kétségbevonja annak a jogosságát, annak ellenére, hogy a jegyzőkönyvben foglaltakat a város, a vármegye és a Szaktanács megfélelő szervei együttesen határozták el.

(*) MACSKAHERELDST várjukok, Kékert-utca 102.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Két zenekari hangverseny Kolozsváron

A munkügyi minisztérium zenekara

Jött Bukarestből hozzánk, hogy új műsorszerezzel együttessel szórakoztassa a dolgozó tömegeinket. A muzsikusi farszató körútjuk második felében tak el hozzánk és így fáradtan nem lák teljesen kielégíteni igényes közönségünket. A „Soraszimfónia”-t (Beethoven) már különül hallottuk az Ardealul harmóniai Zenekartól játszani és Enikő „Román Rapszódia”-nak is volt előadása. Buganu karmesternek Kolozsváron „1812” nyitányát sikerült meghallgatni tenni. Fővárosi zenekara csak akkor szabad Kolozsvárra jönni, annál: anyaga és teljesítménye kellően tud nyújtani az itteni zenekari együttesnek.

Az Ardealul Filharmónia Társaság

második hangversenyén izléses műsört állított össze G. Pavel karmester. A műsorból szöveghű Beethoven „Nyolcadik Szimfónia” optimista hangulattal, tökéletes kedvvel nem tartozik a nagy művészi alkotásai közé. Pedig ragyogóan megépített sarkiteleink magával ragadó a lendülete, örömtől sugárzó hangvilága a beethoveni kedély ritka pillanatokba világít be. A „Menuette” első részében zökkenésként bizonytalan ritmikus mozgásait kárpótol a tétel triójában a fuvókák szembósnak, de különben hűgástan teljesítménye. Örültünk, hogy nehézségekkel könnyen bírkóztak meg.

Strauss Richárd „Rózsalovag”-műsora nem nyújt sem szűben, sem hangulatan lécsit. Szétesett részre és csak a vány körvonalában tulta a szép hangszereket érvényre juttatni. Tul jól hangzik a Strauss-riehardi zenekar hangja, semhogy fejlettek teljesítménnyel megelégedhetnénk.

Szerencsés volt Csájkovszkij „1812” nyitányának előadása. A zárlatnak helyes befejezését a közönség megismételte. A részvételrel kiegészített zenekar jó szövegt, Pavel karmester helyesen fogja meg a mű ünnepi és hősi hangulatát. (L. I.)

A kolozsvári Román Nemzeti Színház megnyitása

KOLOZSVAR. — A kolozsvári Román Nemzeti Színház október 13-án nyitotta meg kapuit Radulescu Mircea „Bizánc” című történelmi drámájával mutatkozva be a színház prágai társulata. A bemutatótónak szánt „Bizánc” nem váltotta be azt a reményt, amit a közönség várt a színházról.

A Román Nemzeti Színházban anny szép rendezést láttunk, hogy csakis a korab gyengeségének tudható be a sikertelenség. Az együttes mindent elkövetett, hogy megmentse a hejlyzetet. Az állás mesterséges drámai feszültség nyalmas jelle a darabot, mert hiányzott a fokozat. A díszlet díszletet érdemelnek.

A KOLOSZVARI „SZENIGYERGI ISTVÁN ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedden este 7 órakor: Hegyvidéki minisztertanácsot, Kovács György feljuttatás (Bemutatóberlet 6. szám, Jegyek száma 39.)

Szerdán este 7 órakor: Hegyvidéki minisztertanácsot. (Napirend 6. szám, Jegyek száma 41.)

A KOLOSZVARI ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Kedden este pontosan 7 órakor: Bizánc

Középszelel MŰSORA: Csopót: Az amerikai csok. Bemutató kezdete: 4, 6, 8, 10, 12 óra. Vasárnap délelőtti 11 órakor málna.

Csomo: Fentvadász szigete. (Kémet, elállított város). Kezdeté minden nap 11 órakor az iskolákban és délután 5, 7 és 9 órakor. Műsoron kívül új műsorkor: Az amerikai csok. Bemutató kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 11 órakor málna.

Csopót: (Marmarosszéki-utca 55): A becsület lovasa. Ezgalmos cow-boy film. Bemutató kezdete: 5 és 10 óra.

Csopót: Futóhomok. Műsoron kívül új műsorkor: Bemutató kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Csopót: Örök szerelem. Francia film. Bemutató kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Uránia: 3:1 a szeretem javára. Bemutató kezdete: Rózsahegy.

OLYMPIA-MOZGÓ
Maramuresului-utca 58 szám
bemutatja keddtől a legizgalmasabb amerikai cow-boy filmet:
A becsület lovasa
John Howard, Allan Drew és Dangerfield
Előadások kezdete: 5 és fel 8 órakor.
Legújabb híradó.

Gyáni Károly
Víz- és villanyszerelőmester üzletét Kornis-utca (telefon-palota) mellől áthelyezte Horea-ut 55 alá a Református kórház épületébe.

